

Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за Националния институт по метеорология и хидрология

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 28.10.2019 г. - 27.11.2019 г. Неактивна

Номер на консултация: #4686-K

Област на политика: Архив - Наука и технологии

Тип консултация: Акт на Министерския съвет

Вносител: Министерство на образованието и науката

Тип носител: Национално

С § 1 от Преходните и заключителни разпоредби на приетия Закон за държавния бюджет на Република България за 2019 г., считано от 1 януари 2019 г. Националният институт по метеорология и хидрология (НИМХ) от основно звено при Българската академия на науките е преобразуван в Национален институт по метеорология и хидрология като юридическо лице, чийто ръководител е разпоредител с бюджет по бюджета на Министерството на образованието и науката. По този начин НИМХ е обособен като национална научна организация за осъществяване на оперативни дейности в областта на метеорологията, хидрологията и агрометеорологията, както и за научни изследвания, за научно-приложна, иновативна и образователна дейност. НИМХ има задължения от национална значимост по Закона за водите, Закона за защита при бедствия, Закона за чистотата на атмосферния въздух и по други подзаконови нормативни актове. НИМХ е и националната хидрометеорологична служба на Република България и официален представител на България в Световната метеорологична организация (СМО) към Организацията на обединените нации (ООН), Европейския център за средносрочна прогноза на времето, Европейската организация за разработване на метеорологични спътници (EUMETSAT) и др. Освен научноизследователска дейност, в института се извършват и приоритетни оперативни дейности за поддържане функционирането на мониторинговата система от станции на територията на страната, необходими както за работата на редица министерства и ведомства, така и за осигуряване предотвратяването на рисковете за населението и икономиката на Р България и съседните страни.

Действащата към момента законова рамка показва слабости, които пречат на НИМХ да функционира пълноценно и да изпълнява националните и международните си дейности, което освен че демотивира учените и специалистите, работещи в него, е пречка за постъпването на високо подготвени млади кадри, което би могло да доведе до постепенна загуба на капацитет в областта на метеорологията, хидрологията и агрометеорологията.

Законът за НИМХ ще уреди трайно обществените отношения, свързани както с научноизследователската дейност и същност на НИМХ, така и с дейността му като националната хидрометеорологична служба на Република България, извършвана в полза на държавата и гражданите, каквато е и практиката на повечето европейски страни по отношение на подобните им структури.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на образованието и науката

Адрес: София, София, бул. Княз Дондуков №2А

Електронна поща: priemna@mon.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

Официална интернет страница на Министерство на образованието и науката - <https://www.mon.bg/>

Рубрика „Обществени консултации“ на интернет страницата на МОН - <https://www.mon.bg/dokumentatsiya/proekti-na-dokumenti/>

Документи

Пакет основни документи:

[Доклад относно проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за Националния институт по метеорология и хидрология - вер. 1.0 |](#)

[28.10.2019](#)

[Проект на Закон за Националния институт по метеорология и хидрология - вер. 1.0 | 28.10.2019](#)

[Мотиви към проект на Закон за Националния институт по метеорология и хидрология - вер. 1.0 | 28.10.2019](#)

[Доклад за цялостна предварителна оценка на въздействието на проект на Закон за Националния институт по метеорология и хидрология - вер. 1.0 | 28.10.2019](#)

[Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за Националния институт по метеорология и хидрология - вер. 1.0 | 28.10.2019](#)

[Резюме на цялостната предварителна оценка на въздействието институт по метеорология и хидрология - вер. 1.0 | 28.10.2019](#)

[Становище на дирекция "Модернизация на администрацията" - вер. 1.0 | 28.10.2019](#)

[Становище на Българска академия на науките, получено по ел. поща \(25 ноември 2019 г.\) - вер. 1.0 | 25.11.2019](#)

[Становище на Институт за изследване на климата, атмосферата и водите при БАН, получено по ел. поща \(26 ноември 2019 г.\) - вер. 1.0 | 26.11.2019](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 13.12.2019](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 16.12.2019](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Румяна Николова (27.11.2019 23:56)

становище по проектозакона за НИМХ

Този проекто-закон, който е изцяло насочен срещу Българската академия на науките, има две цели: 1) да създаде пречки за осъществяването на научна и научно-приложна дейност в областта на метеорологията, хидрологията и агрометеорологията в БАН, както и във всички институции извън НИМХ-МОН; 2) да

отнеме законно притежавано от БАН имущество, което е практически противозаконна национализация.

Според Преходните и заключителни разпоредби на проектозакона за НИМХ-МОН:

„§ 1. (2) Имуществото, архивът, както и всички права и задължения, включително членствените правоотношения в национални, европейски и международни организации по метеорология и хидрология, и правото да обучава докторанти по акредитирани докторски програми на Националния институт по метеорология и хидрология по § 1 от Преходни и заключителни разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2019 г. преминават към НИМХ по чл. 1.“

През 1962 г. в състава на БАН са включени Управлението по хидрология и метеорология и Научноизследователският институт по хидрология и метеорология. През 1989 г. те са обединени в Институт по метеорология и хидрология, който през 1991 г. е преименуван на Национален институт по метеорология и хидрология. При последната реформа на БАН през 2010 г. в НИМХ е влят Институтът по водни проблеми. Всички тези институции и техните предшественици в продължение на повече от 100 години са извършвали наблюдения и са събирали данни, които се намират в архива на бившия НИМХ-БАН. Това е безценна информация, без която не могат да се извършват изследвания както за измененията на климата в България, така и за опасните метеорологични явления, които могат да застрашават националната сигурност. Според предлагания законопроект всички тези данни стават изключителна собственост на НИМХ-МОН, който може да ги предоставя на други научни и образователни организации срещу заплащане. Нещо повече, от години НИМХ предоставя тези данни в „модифициран“ – т.е. фалшифициран вид, което прави невъзможно използването им за каквито и да било анализи и изследвания. Предлаганият законопроект задълбочава и узаконява това безобразие.

Според Закона за БАН (ДВ бр. 85 от 15.10.1991 г.), БАН придобива в собственост стопанисваните от нея сгради, терени, машини, съоръжения, апаратура, книжен фонд, паричен фонд и други недвижими вещи. Отчуждаването на недвижимите имоти на Академията може да става само с решение на Народното събрание. Структурните звена на БАН, включително и НИМХ-БАН като звено в БАН, са ползвали и стопанисвали собствеността на Академията, но са притежавали само придобитите с лични средства или според дарение или завещание имоти. Прехвърлянето според предлагания законопроект в собственост на НИМХ-МОН на всички ползвани и стопанисвани от НИМХ-БАН имоти, е в пряко нарушение на Закона за БАН от 1991 г. и е поредният опит за удар срещу Академията.

Проектозаконът в този си вид противоречи на съществуващи закони и предлагам да бъде оттеглен от МОН или в случай, че МОН не може да признае грешките си, да бъде отхвърлен от Народното събрание.

Автор: Иван Гагов (27.11.2019 22:36)

Забележки върху проекто закона

В така предложения законопроект има два много важни момента:

1. Отбелязано в доклада на Министър Вълчев е, че прехвърлянето на НИМХ-БАН към МОН, извършено със Закона за държавния бюджет за 2019 г., параграф 1 от Преходните и заключителни разпоредби (оставям настрана конституционно съобразността на тази разпоредба), „води до постепенна загуба на капацитет в областта на метеорологията, хидрологията и агрометеорологията“. Радвам се, че министър Вълчев абсолютно правилно е оценил резултата от своите действия. Но вместо да се коригира, той задълбочава грешките си чрез новия проектозакон, който се надявам никога да не бъде приет.
2. В самия закон, вън от общите „бла-бла-бла“, има един съществен момент, и той пак в стила на министър Вълчев е в Преходните и заключителни разпоредби. В параграф 6 от тях е казано: „... имотите по чл 21 ал.2 се актуват като публична държавна собственост...“. А чл. 21 ал. 2 гласи: „Имотите, които НИМХ управлява, са публична държавна собственост“. Всъщност с тези две разпоредби в проектозакона, ако влязат в сила, ще се извърши пладнешки обир. Тези имоти са собственост на БАН. БАН е самостоятелно юридическо лице. Този текст в проектозакона ни повече, ни по-малко означава национализация на частна собственост, без зад това да стои никакъв обществен интерес. Дълги години ски-съоръженията на Витоша не работят, басейнът „Мария Луиза“ в Борисова градина в София не функционира. Имаме крещящ обществен интерес от извършване на национализация, но тя не се извършва. В случая на НИМХ цялата необходима инфраструктура за осигуряване на оперативната дейност на НИМХ се ползва безвъзмездно, независимо че е собственост на БАН, и няма никаква нужда от нейната национализация. Известни са частните интереси на някои инвеститори към част от имотите на БАН, някои от които в момента се ползват от НИМХ. Смятам, че този проектозакон противоречи не само на Конституцията на страната, но и на морала. Допълнително могат да бъдат добавени десетки забележки към текста – тотална некомпетентност (например опита да се създаде на едно място метеорологична служба и научна организация, което по мое мнение и досега беше неправилно и не съществува почти никъде в Европа – може би с единственото изключение руския Гидрометцентр, който има и научни задачи). Ако трябва да се правят сериозни промени в дейността на НИМХ-МОН, то цялата оперативна дейност трябва да премине към Министерството на околната среда и водите или към Министерството на земеделието (както е в повечето страни в света) или към Министерството на отбраната, както е например в Италия.
3. В този си вид законопроектът е непоправим. Затова предлагам неговото отхвърляне. Ако министър Вълчев много желае да създаде научен институт под шапката на своето министерство, нека си го създаде, но без да му вменява задълженията за оперативна дейност.

Автор: Ростислав Кандиларов (25.11.2019 19:46)

Срещу монопола върху събираните данни!

Здравейте!

В представения законопроект в чл. 6 са вменени задължения към всички други бюджетни институции, без в чл. 7 да има аналогична клауза, която да позволява на тези институции да имат достъп до събирани от НИМХ данни. Така, данни получени или събирани финансирани изцяло с публични средства всъщност се оказват платени за всички непървични разпоредители на държавния бюджет - например университети, природни и национални паркове и др.

В съвременната епоха на електронни комуникации и знание, ограничаване на достъпа до архивни данни и данни в реално време ограничава изключително много развойната и научноизследователската дейност. Абсурдна е ситуацията, в която например достъп до данни за териотирята на България за анализи и числени симулации на морето и климата да се получава от научните екипи през чужди партньорски организации вместо от националния им разпоредител.

Предлагам в чл. 7. да бъде вменено задължението на НИМХ да предоставя безвъзмездно исторически сурови/необработени данни за параметрите на околната среда, които института събира.

С уважение,

Ростислав Кандиларов

гл. асистент, метеоролог

Русенски Университет "Ангел Кънчев"

Автор: Александър Василев (21.11.2019 11:11)

Свободен достъп до данните предоставяни от НИМХ за граждани

Здравейте,

Бих искал да предложа промени/допълнения в проектозакона засягащи чл.7. (2)

Според мен НИМХ трябва да предоставя безвъзмездно всички текущи, прогнозни и исторически метеорологични и хидрологични измервания от мониторинговата си мрежа с отворен достъп за граждани на република България. Тази мрежа е изградена с финансиране от държавния бюджет, т.е. от данъците на гражданите, следователно ние (като граждани на република България) вече сме платили веднъж за тези данни (и продължаваме да плащаме). Не виждам причина да ни бъдат налагани повторни такси от страна на НИМХ за достъп до тях. Характерът на тези данни не е по-различен от този на данните предоставени от НСИ и ИНФОСТАТ, в този смисъл би било чудесно ако статистическите данни от НИМХ бъдат предоставяни по същия начин.

Надявам се мнението ми да бъде взето предвид.

Благодаря.

С уважение,

Александър Василев

История

Начало на обществената консултация - 28.10.2019

Приключване на консултацията - 27.11.2019

Справка за получените предложения - 16.12.2019

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)

Окончателен акт на Министерския съвет
